

Jaarbericht
Vereniging
van Openbare
Bibliotheken

Beknopt
overzicht
over 2015

INHOUDSOPGAVE

Welkom bij de VOB	3
Speerpunten	3
Belangenbehartiging	3
Werkgeverszaken	3
Samenwerking en ketenpartners	4
Programma's & PProjecten.....	4
Vereniging	5

Aangepast en goedgekeurd op alv juni 2016.

Redactie: Inge van Asperen (VOB)

Eindredactie: Barbara Rudz (VOB)

**@ Uitgave van de Vereniging van Openbare
Bibliotheken**

Den Haag, 2016

www.debibliotheken.nl

WELKOM BIJ DE VOB

In 2015 is de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) gestart met een herpositionering van de vereniging als branche- en belangenorganisatie aan de hand van het rapport 'VOB 3.0'.

Het jaarbericht 'De VOB in 2015' is een zeer beknopt jaarverslag waarin wij u meenemen wat er allemaal gebeurd is binnen onze branche en vereniging.

SPEERPUNTEN

Belangenbehartiging

2015 was het eerste jaar dat de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) in werking was. De VOB heeft veelvuldig en op regelmatige basis overleg gevoerd met de Koninklijke Bibliotheek (KB) over de invulling van de stelseltaken die voortkomen uit de Wsob.

Op 5 maart is de workshop 'Grijp de bibliotheekwet als kans' goed bezocht door bibliotheekdirecteuren.

Op 9 november organiseerde de VOB de workshop 'In gesprek met uw gemeente(n); hoe kan de VNG handreiking Lokaal Bibliotheekwerk dit ondersteunen?'.

Bas Eenhoorn (Digicommissaris) heeft in april de paper 'Bibliotheek en digitale overheid' van de VOB in ontvangst genomen over de rol van de openbare bibliotheek, nu overheden steeds digitaler gaan werken. Dit naar aanleiding van een gesprek in februari.

De proefprocedure voor leenrechtvergoedingen voor e-lending is een stap verder gebracht. De Haagse Rechtbank heeft in april vonnis gewezen in de zaak door prejudiciële vragen in te dienen bij het Europese Hof van Justitie in Luxemburg.

Op 23 april heeft de VOB belanghebbenden en de politiek geïnformeerd over het traject dat gestart is met betrekking tot de hervorming van het auteursrecht, die gepland is door de Europese Commissie in het Copyright Reform. We willen e-lending (leenrecht en e-books) door bibliotheken in deze hervorming krijgen. De position papers 'Het uitlenen van e-boeken door de openbare bibliotheek' en Engelse versie

'Lending of e-books by public libraries' zijn verspreid onder stakeholders.

Er was een ontbijtsessie in Brussel op 18 november over leenrecht voor e-books. Voor de lobby bij het Europees Parlement spraken de VOB, Eblida, een jeugdboekenschrijfster en twee leden van het Europees Parlement over e-lending. Met name de invalshoek van de schrijfster bleek een eyeopener.

In 2015 zijn de statistiekcijfers van de branche voor het laatst verzameld door de VOB. De cijfers over 2014 zijn te vinden op de website van de CBS en op de website van de VOB.

Er zijn activistische brieven verstuurd aan gemeenten die overwegen met Karmac of Questum in zee te gaan. Deze brieven worden vergezeld van 10 stevige argumenten waarom gemeenten beter met de erkende openbare bibliotheek zaken kunnen doen.

De VOB is samenwerking aangegaan met maatschappelijke organisaties om de bibliotheek als partner onder de aandacht te brengen. In 2015 zijn contacten gelegd met het COA, NBD|Biblion, CINOP, ETV en de Stichting Lezen & Schrijven voor hulp aan vluchtelingen en met het UWV voor hulp aan werkzoekenden.

De VOB heeft in september het convenant getekend met CPNB voor de jaren 2016-2018 waardoor de bibliotheken mee kunnen doen aan vier CPNB-campagnes; de Boekenweek, Week van het Spannende Boek, Kinderboekenweek en Nederland Leest.

Werkgeverszaken

De leden hebben in juni ingestemd met de cao 2015-2019 met meerjarige afspraken in de vorm van een sociaal contract. De kern van deze meerjarige afspraken is de gedeelde visie van cao-partijen op de toekomst van de arbeidsverhoudingen in de bibliotheekbranche met vijf aandachtspunten.

De cao Openbare Bibliotheken evenals de cao Stichting BibliotheekWerk zijn algemeen verbindend verklaard.

Sociale partners in het COAOB hebben op 12 februari de co-creatiedag 'Volwassen arbeidsverhoudingen in de Openbare Bibliotheek' georganiseerd. Er is gewerkt aan de betekenis van volwassen arbeidsverhoudingen voor goed werkgeverschap en goed werknemerschap. Op donderdag 20 april was er een ruime opkomst voor de ledenraadpleging 'Sociaal contract Bibliotheken' door de VOB in het kader van de cao Openbare Bibliotheken.

Eind 2015 zijn er veel aanmeldingen voor het deelplan Bibliotheken vanuit het sectorplan cultuur. 27 bibliotheekorganisaties hebben zich ingeschreven voor 100 loopbaantrajecten, 145 scholingstrajecten en 72 van-werk-naar-werktrajecten.

In 2015 werd ruim 550 keer een beroep gedaan op de helpdeskfunctie. Leden stelden ruim 500 vragen over werkgeverszaken (cao Openbare Bibliotheken, arbeids- en ontslagrecht) en ruim 50 juridische vragen rondom uitlening, bescherming van persoonsgegevens en algemene voorwaarden.

Samenwerking en ketenpartners

Job Cohen en Ton Brandenburg zijn in juli aangesteld als verkenners door de VOB en KB om het beheer van klantgegevens van de digitale bibliotheek te bespreken met leden van de VOB, samenwerkingspartners, overheden en andere relevante stakeholders. In oktober is tijdens een extra ledenvergadering het advies om een consortium op te richten aangenomen. Daarna zijn de verkenners aan de slag gegaan om advies uit te brengen over de inrichting van het consortium.

De nieuwe KB Inkoopcommissie met onder andere commissieleden uit openbare bibliotheken functioneerde in het eerste jaar goed en heeft digitale content ingekocht. Naast het verlengen van bestaande licenties zijn er nieuwe app's als VerhalenBieb-app, PoëzieBieb-app en Welkboek-app toegevoegd. Ook voor de jeugd is er nieuwe content, zoals de Luistercolleges, Interactieve animaties (Edumedia), Bereslimme Boeken en informatie voor werkstukken en spreekbeurt.

De werkgroep 'Gegevenslevering' bestaat uit VNG, ministerie van OCW, KB, SPN, CBS en VOB. De minister van OCW heeft de regeling gegevenslevering vastgesteld. Deze vormt de basis voor de KB die vanaf 2016 verantwoordelijk is voor het verzamelen van de gevraagde cijfers in de branche.

In november is gestopt met het ontwikkelen van een Leiderschapsprogramma. Dit na advies van de betrokken Klankbordgroep (bestaande uit bibliothekendirecteuren) en van de projectleider. In het licht van het advies 'VOB 3.0' wordt een nieuwe weg ingeslagen.

PROGRAMMA'S & PROJECTEN

De ledenvergadering heeft ingestemd met de uitwerking van vijf thema's voor het branche ontwikkelplan 'Route 2020'. De thema's gaan over positioneren als partner in persoonlijke ontwikkeling, brede positionering van bibliotheken, brede multifunctionele bedrijven, stimuleren van maatschappelijk ondernemerschap en collectieve marketing. Voor het uitvoeringsplan zijn twee actielijnen opgesteld: 'Positioneren en marketing' en 'Ondernemen en samenwerken'.

Het project 'Nieuw Rekeningschema' is in de herfst van 2015 gestart in samenwerking met de KB. In de eerste fase zijn bestaande rekeningschema's uit de praktijk samengebracht in een nieuw concept rekeningschema.

In de ontwikkeling van de Nationale Bibliotheekpas is een versnelling doorgevoerd. De VOB heeft het project naar zich toegetrokken om tempo te kunnen maken met de invoering van de pas. Er wordt alleen gebruik gemaakt van de lokale ILS systemen om gastlenen mogelijk te maken.

Met bibliotheekpas A, kun je gratis lenen en terugbrengen in bibliotheek B tot en met Z, maar een extra pas is nog nodig. Verdere ontwikkeling van de Nationale Bibliotheekpas gaat volgens het zwaankleef-aan principe. Uiteraard biedt de pas in de toekomst ook toegang tot de landelijke digitale infrastructuur.

De Nationale Bibliotheekcatalogus; content en contextualisering' (NBC+) is in juni afgesloten als sleutelproject binnen het programma van onze branchestrategie 'De Bibliotheek levert waarde'. Er verschenen twee rapporten over de digitale infrastructuur: 'Aansluiting Landelijke Digitale Infrastructuur en lokale bibliotheeksystemen' en 'Advies landelijke afstemming fysiek en digitaal collectiebeleid'.

Vanuit het programma 'De Bibliotheek onderneemt' heeft de VOB twee publicaties uitgebracht: 'Denken, durven, doorpakken' over maatschappelijk ondernemen en 'Gedeeld gebouw als begin' over multifunctionele organisaties. Binnen dit programma zijn verder meerdere directiespecials georganiseerd. Van het intervisieaanbod hebben twee groepen directeuren en drie groepen leidinggevenden gebruik gemaakt. De werkconferentie 'Koers bepaald' is in samenwerking met Stadkamer Zwolle, Rijnbrink en ASOM op 27 mei georganiseerd. 90 deelnemers spraken met elkaar over ondernemerschap en diverse financieringsmodellen. Uit deze bijeenkomst is de publicatie 'Koersvast' voortgekomen.

Tijdens het Nationale Bibliotheekcongres op 9 december gaf de VOB met Meltwater een workshop met als thema 'Wat doet de Bibliotheek op (social) media?'.

VERENIGING

De openbare bibliotheken en de POI's zijn goed vertegenwoordigd bij de vereniging met een 100 % dekkingsgraad van 154 bibliotheekorganisaties en de 9 POI's. In oktober hebben nieuwe directeuren kennis gemaakt met elkaar en met de VOB tijdens een bijeenkomst op het verenigingsbureau.

Op 30 oktober kwamen 80 directeuren en leden van raden van toezicht bij elkaar om te praten over governance en culturele diversiteit in de openbare bibliotheek. De VOB organiseerde de dag in samenwerking met de NVTC (Nederlandse Vereniging Toezicht Cultuur).

De leden hebben in de ledenvergadering van december ingestemd met de herpositionering van de VOB, met een nieuwe werkwijze voor de vereniging en met contributieverlaging voor leden die meedoen aan de certificering. De VOB gebruikt een flexibele schil van zzp-ers voor projecten.

In december hebben de leden ook besloten de algemene reserve van de VOB te beperken tot 20 % van de vaste inkomensstroom.

Daarnaast is ingestemd met de instelling van aanzienlijke bestemmingsreserves voor 'Route 2020', samen met de Nationale Bibliotheekpas. Voor de certificeringsronde 2014 - 2017 zal de VOB de externe auditkosten van de bibliotheken grotendeels voor haar rekening nemen. Hiervoor is eveneens een bestemmingsreserve gevormd.

De VOB penningmeester Charles Noordam is afgetreden in maart 2015. Voorzitter Kars Veling vertrok per 31 december 2015. Tijdens de ledenvergadering van december is Marleen Barth benoemd tot voorzitter van de vereniging.

In juni werd bekend dat de VOB en haar directeur Ap de Vries uiteen zijn gegaan. Met ingang van augustus is interim-directeur Cor Wijn (BMC) aangesteld.